

**ՎԱՐԱԿԻՉ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ,
ՄՆՆԴԱՅԻՆ ԵՎ ՔԻՄԻԱԿԱՆ
ԹՈՒՆԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ
ՀԱՄԱՃԱՐԱԿԱՅԻՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿ**

ԱՊՐԻԼ 2018 թ.

ՎԱՐԱԿԻՉ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ, ՍՆՆԴԱՅԻՆ ԵՎ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ԹՈՒՆԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱՃԱՐԱԿԱՅԻՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿ

2018թ. ապրիլ ամսվա ընթացքում Հայաստանի Հանրապետությունում չեն արձանագրվել այնպիսի վարակիչ հիվանդություններ, ինչպիսիք են տիֆեր, պարատիֆեր, սիբիրյան խոց, կատաղություն, խոլերա, ռիկետոցիոզներ, փայտացում, դիֆթերիա, սուր պոլիոմիելիտ:

Իմունականիսարգելում

Հայաստանի Հանրապետությունում կառավարելի վարակիչ հիվանդությունների առումով իրավիճակը բարենպաստ է: 2018թ. ապրիլ ամսին հանրապետությունում արձանագրվել է կարմրուկի 1 դեպք չպատվաստված անձի մոտ: Գրանցվել են նաև կապույտ հագի 9 դեպք չպատվաստված և թերի պատվաստված երեխաների շրջանում:

1 տարեկան երեխաների շրջանում պատվաստումներում ամբողջական ընդգրկվածության միջին հանրապետական ցուցանիշը ապրիլ ամսին կազմել է 90% (նպատակային ցուցանիշը՝ 90%): 2 տարեկան երեխաների շրջանում պատվաստումներում ամբողջական ընդգրկվածության միջին հանրապետական ցուցանիշը կազմել է 91,48% (նպատակային ցուցանիշը՝ 90%): 7 տարեկան երեխաների շրջանում պատվաստումներում ամբողջական ընդգրկվածության միջին հանրապետական ցուցանիշը կազմել է 96.4% (նպատակային ցուցանիշը՝ 90%):

Բնակչության շրջանում պատվաստումներում ընդգրկվածության բարձր ցուցանիշների շարունակական ապահովումը կնպաստի հանրապետությունում կառավարելի վարակիչ հիվանդությունների առումով բարենպաստ համաճարակային իրավիճակի պահպանմանը:

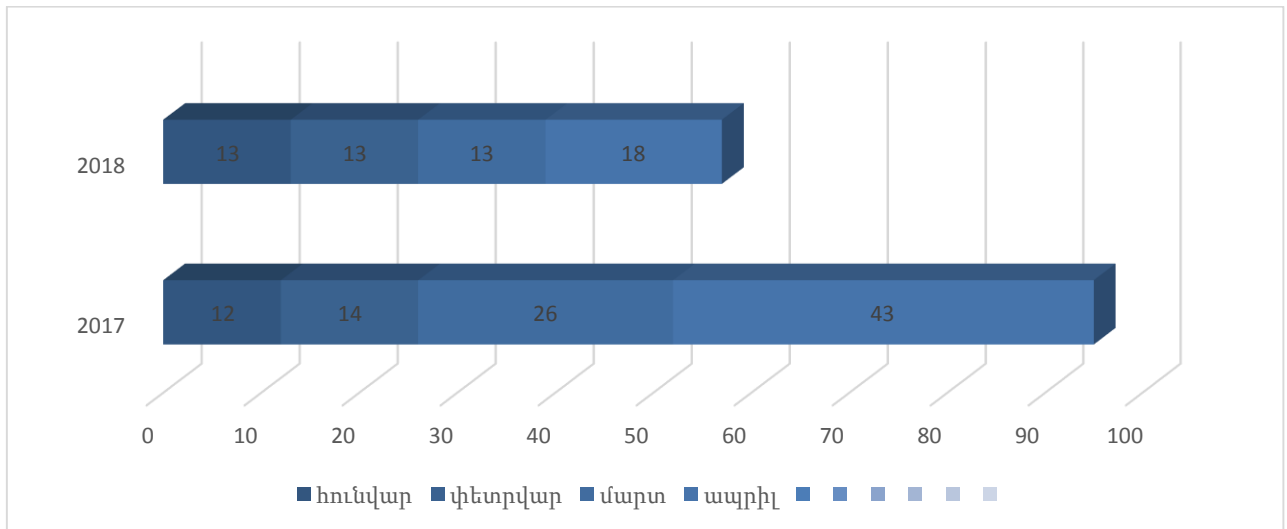
Հատուկ վրանգավոր վարակներ

Բրուցելոզ

Հանրապետությունում 2018թ. ապրիլին արձանագրված բրուցելոզ հիվանդության դեպքերը նախորդ ամսվա համեմատ աճել են 1.3 անգամ, 2017թ. նույն ժամանակահատվածի հետ նվազել՝ 2.3 անգամ: Արձանագրվել է բրուցելոզի 18

դեպք, որից 1-ը՝ Երևանում, 4-ը՝ Արմավիրի, 3-ը՝ Արարատի, 3-ը՝ Կոտայքի, 2-ը՝ Սյունիքի, 1-ը՝ Արագածոտնի, 1-ը՝ Լոռու, 1-ը՝ Վայոց Ձորի մարզերում: Յուրաքանչյուր դեպքի մասին տեղեկատվություն է տրամադրվել ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարությանը՝ կենդանիների շրջանում համապատասխան միջոցառումներ կազմակերպելու համար:

Գծապատկեր 1

Հայաստանի Հանրապետությունում 2017-2018 թթ հունվար-ապրիլ ժամանակահատվածում արձանագրված բրուցելոզի դեպքերը

Սննդային թունավորումներ

Հանրապետության տարածքում ապրիլ ամսին արձանագրվել է բոտուլիզմի 3 դեպք՝ 9 տուժածով: 0-14 տարեկան երեխաների շրջանում թունավորման դեպքեր չեն արձանագրվել: Բոտուլիզմի դեպքերը արձանագրվել են Շիրակի մարզում: Բոտուլիզմի պատճառ է հանդիսացել տնային պայմաններում պահածոյացված վարունգի մարինադը, կարմիր պղպեղը, կանաչ պղպեղը և սմբուկը: Բոտուլիզմի դեպքերի վերջնական ախտորոշումը դրվել է համաճարակաբանական տվյալների և կլինիկական նշանների հիման վրա:

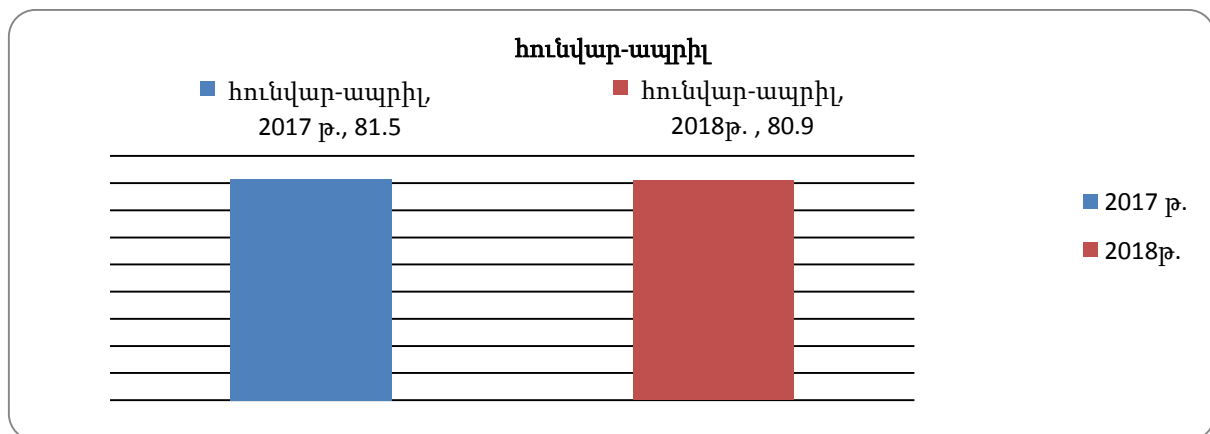
Սննդային թունավորման դեպքերի կանխարգելման նպատակով օջախներում իրականացվել է բժշկահիգիենիկ գիտելիքների տարածում՝ սննդային թունավորումների առաջացման պատճառների, կանխարգելման հիմնական սկզբունքների վերաբերյալ: Սննդային թունավորումների կանխարգելման վերաբերյալ,

բնակչության իրազեկվածության բարձրացման նպատակով, տարբեր լրատվամիջոցներով պարբերաբար իրականացվում է քարոզչություն:

Աղիքային վարակիչ հիվանդություններ

Հայաստանի Հանրապետությունում 2018թ. ապրիլ ամսին արձանագրվել է աղիքային վարակիչ հիվանդությունների 686 դեպք, որից 196 դեպքն արձանագրվել է Երևան քաղաքում, 490-ը՝ մարզերում: 2017թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատությամբ աղիքային վարակներով հիվանդացությունը նվազել է մոտ 1.3 անգամ: Մինչույն ժամանակ հունվար-ապրիլ ժամանակահատվածում աղիքային վարակներով հիվանդացությունը գրեթե կրկնել 2017թ. ցուցանիշը (դեպքերի թիվը նվազել է 16-ով):

Գծապատկեր 2

Հայաստանի Հանրապետությունում 2017-2018 թթ հունվար-ապրիլ ժամանակահատվածում արձանագրված աղիքային վարակիչ հիվանդությունների դեպքերը

2018թ. մարտ ամսվա համեմատ (547 դեպք) աղիքային վարակիչ հիվանդությունների դեպքերի թիվը աճել է 139-ով:

Արձանագրված աղիքային վարակիչ հիվանդությունների օջախներում իրականացվել են համաճարակաբանական հետազոտություններ և հակահամաճարակային միջոցառումներ՝ վարակի հետագա տարածումը և բռնկումների առաջացումը կանխարգելելու նպատակով:

2018թ. ապրիլ ամսին Հայաստանի Հանրապետությունում աղիքային վարակիչ հիվանդությունների բռնկումներ չեն արձանագրվել:

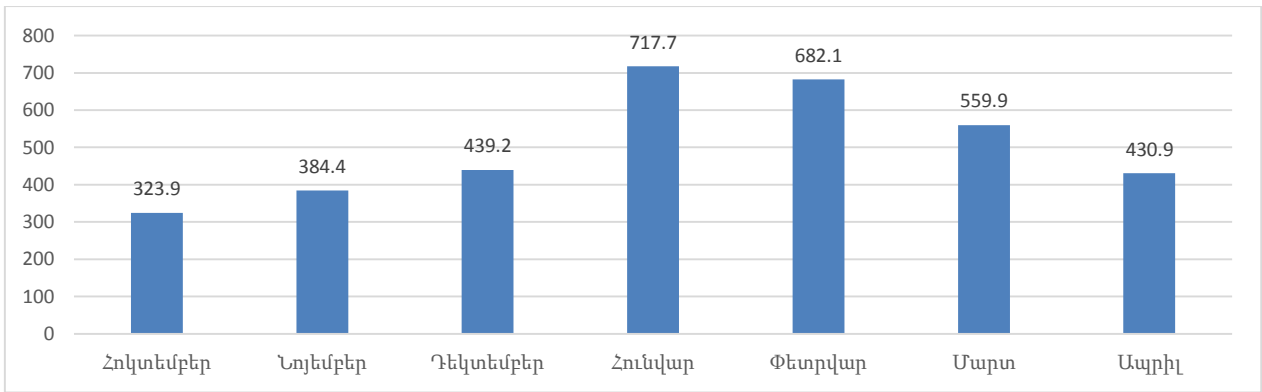
Սուր արտաընդերային վիրուսային հեպատիտներ

Հայաստանի Հանրապետությունում ապրիլ ամսին նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ արտաընդերային սուր վիրուսային հեպատիտի հիվանդացության ցուցանիշի փոփոխություն չի արձանագրվել: Սույն թվականի ապրիլ ամսին արձանագրվել է արտաընդերային սուր վիրուսային հեպատիտի 5 դեպք: Վարակման հավանական պատճառը պատահական սեռական կապերը և ՌԴ-ում բժշկական (ատամնաբուժական) միջամտություններն են (3-ի մոտ պատճառն անհայտ է):

Օդակաթիլային վարակներ

Գրիպ և Սուր շնչառական վարակ

2018թ. ապրիլ ամսին արձանագրվել է սուր շնչառական վարակներով՝ (այսուհետ՝ ՍՇՎ) պայմանավորված հիվանդության միջին ակտիվություն: ՍՇՎ դեպքերը համեմատած նախորդ ամսվա հետ նվազել են 1.2 անգամ: 2018թ. ապրիլին հիվանդացության ցուցանիշը 2017թ. նույն ժամանակահատվածի հետ համեմատ նվազել է 1.0 անգամ, 2016թ. հետ աճել՝ 1.0 անգամ, պայմանավորված հիվանդության սեզոնայնությամբ՝ հանրապետությունում շրջանառող գրիպի և այլ սուր շնչառական վարակների հարուցիչների բազմազանությամբ: Առավել շատ դեպքեր արձանագրվել են 0-4տ երեխաների շրջանում:

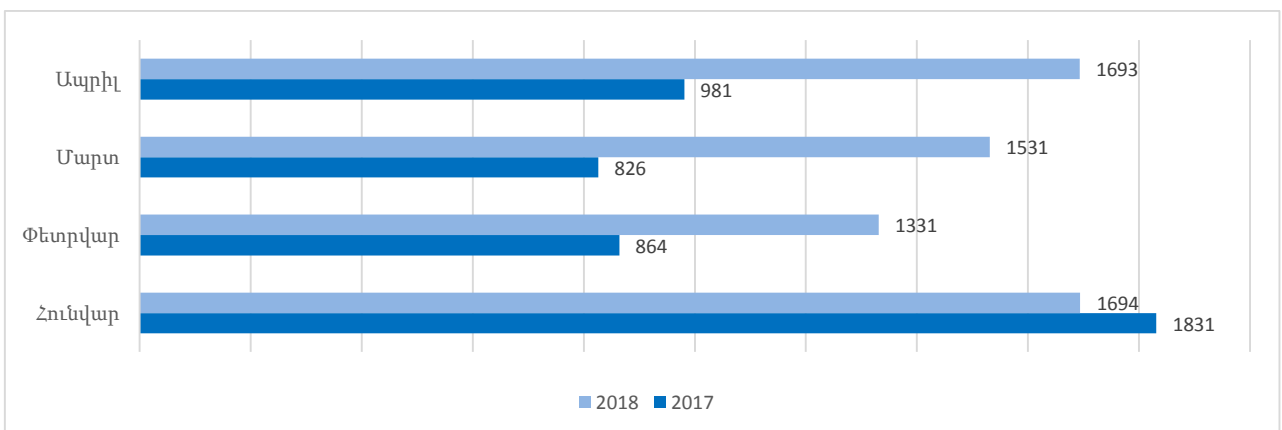
2017-2018 թթ. հոկտեմբեր – ապրիլ ամիսների ընթացքում արձանագրված սուր շնչառական վարակների ցուցանիշն ըստ ամիսների 100 000 բնակչի հաշվարկով

Ապրիլի ընթացքում գրիպի դեռքային համաճարակաբանական հսկողության շրջանակներում, գրիպանման հիվանդությունների և ծանր սուր շնչառական վարակների նկատմամբ հետազոտվել է 161 նմուշ: Լաբորատոր հետազոտության արդյունքում արձանագրվել է գրիպ Բ տեսակի 3 դեպք, գրիպի Ա տեսակի H1N1 ենթատեսակի 36 դեպք: Նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում արձանագրվել է գրիպի Բ տեսակի 36 դեպք:

Այլ օդակաթիլային այլ վարակներ (ջրծաղիկ, քուրեշ, վարակային մոնոնուկլեոզ)

Ջրծաղիկ

Գծապատկեր 4

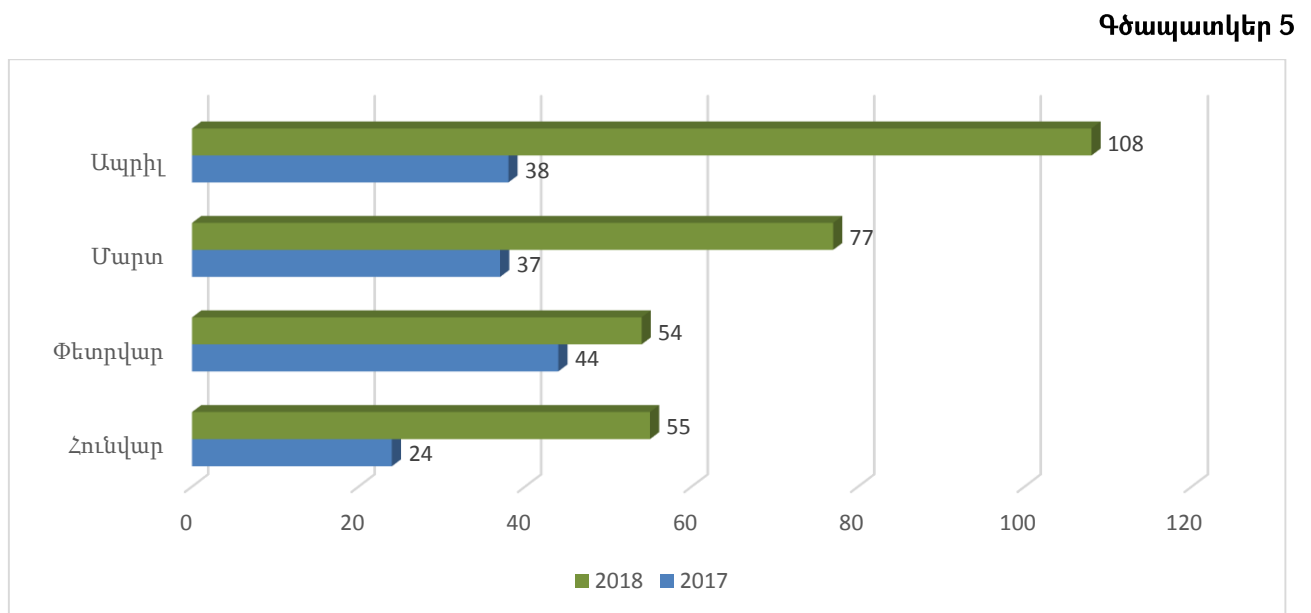

Հայաստանի Հանրապետությունում 2017 և 2018 թթ հունվար-ապրիլ ժամանակահատվածում

արձանագրված ջրծաղկի դեպքերը

Համաձայն վերլուծության տվյալների, 2018թ. ապրիլին արձանագրված ջրծաղկի դեպքերը նախորդ ամսվա համեմատ հետ աճել են 1.1 անգամ, 2017թ նույն ժամանակահատվածի հետ՝ 1.7 անգամ: Առավել շատ դեպքեր՝ (51%) արձանագրվել են 0-6տ. երեխաների շրջանում, կազմակերպ հաստատություններում: Ընտանեկան և կազմակերպ օջախներում հնարավորինս առաջին դեպքերը մեկուսացվում են և հսկողություն է սահմանվում հիվանդի հետ շփված երեխաների նկատմամբ:

Քույրեջ

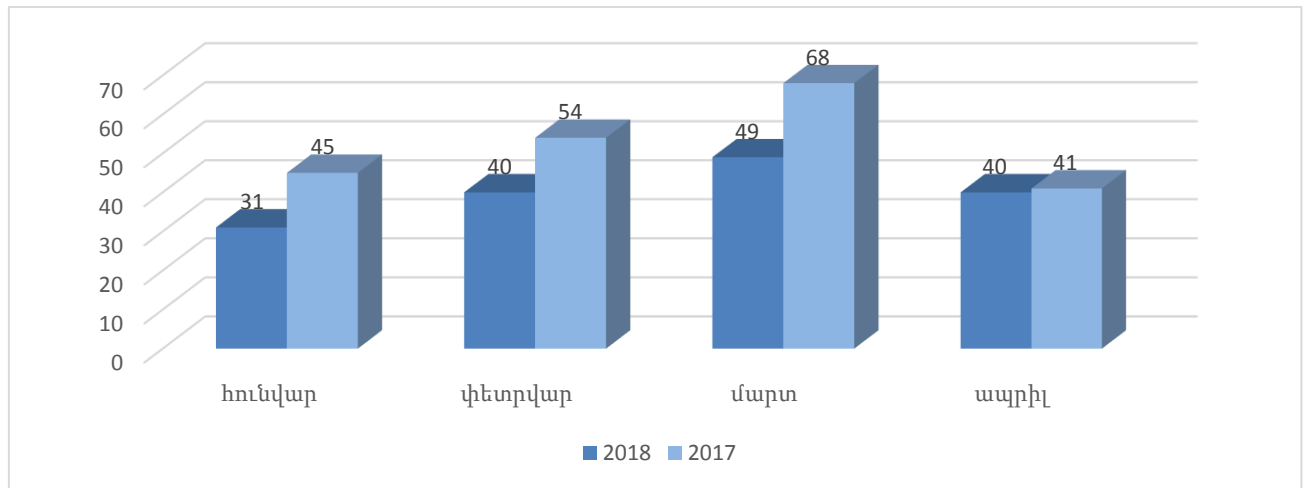
Հայաստանի Հանրապետությունում 2017և 2018 թթ.հունվար-ապրիլ ժամանակահատվածում արձանագրված քույրեջի դեպքերը

Գծապատկերի տվյալները վկայում են այն մասին, որ 2018թ. ապրիլին արձանագրված քույրեջի դեպքերը համեմատած նախորդ ամսվա հետ աճել են 1.4 անգամ, 2017թ. նույն ժամանակահատվածի հետ՝ 2.8 անգամ՝ պայմանավորված հիվանդության սեզոնայնությամբ և պարբերականությամբ՝ միջինում 2-4 տարի: Առավել շատ դեպքեր արձանագրվել են 3-6 տարեկան երեխաների շրջանում՝ 65 դեպք, ինչը կազմում է ընդամենի 60.1%-ը: Դեպքերի 87,0%-ը արձանագրվել է քաղաքաբնակ բնակչության շրջանում՝ պայմանավորված մարդկանց ավելի սերտ շփումով: Բոլոր դեպքերը ենթարկվում են համաճարակաբանական հետազոտության,

որի նպատակն է հնարավոր վարակի աղբյուր հանդիսացող հիվանդության ջնջված ձևերով հիվանդների հայտնաբերումը, կանխելով վարակի հետագա տարածումը:

Վարակային մոնոնուկլեոզ

Գծապատկեր 6

Հայաստանի Հանրապետությունում 2017 և 2018թթ հունվար-ապրիլ ժամանակահատվածում արձանագրված վարակային մոնոնուկլեոզի դեպքերը

Ինչպես երևում է գծապատկերից 2018թ. ապրիլին արձանագրված մոնոնուկլեոզի դեպքերը նախորդ ամսվա համեմատ նվազել են՝ 1.4 անգամ, իսկ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի հետ՝ 2.8 անգամ: Արձանագրվել է վարակային մոնոնուկլեոզի 40 դեպք, որից 33-ը՝ (82.5%) 0-18 տարեկան երեխաների շրջանում:

Քիմիական թունավորումներ

Հայաստանի Հանրապետությունում ապրիլ ամսվա ընթացքում արձանագրված քիմիական թունավորումների 34.6%-ը գրանցվել է Երևան քաղաքում, իսկ 65.4%-ը՝ մարզերում: Արձանագրված դեպքերի գերակշիռ մասը (33.2%) առաջացել է օրգանական լուծիչների, մասնավորապես՝ շմոլ գազի և այլ կենցաղային նյութերի թունավոր ազդեցությունից, ինչը պայմանավորված է շմոլ գազով թունավորումների սեզոնային բարձրացումով, 11% թունավոր կենդանիների խայթոցի արդյունքում, 26.3%-ը՝ դեղամիջոցներով թունավորումներն են՝ ինքնաբուժման և ծնողի անուշադրության հետևանքով, 17%-ն՝ ակտիոլային թունավորումները՝ ակտիոլի բարձր չափաբաժինների ընդունումից, 3.7%-ն՝ օճառների և լվացող նյութերի թունավոր ազդեցությունից, 5.5%-ը՝

թունաքիմիկատների և 1%-ը՝ խոտաբույսերի թունավոր ազդեցությունից, 2.3%-ն՝ այլ և չճշտված ծագման թունավոր նյութերի ազդեցությունից:

2018թ. ապրիլ ամիսը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի հետ համեմատելիս, կարելի է դիտարկել, որ քիմիական թունավորումների հիվանդացության ցուցանիշը աճել է 1.2 անգամ, որը պայմանավորված է եղանակային առանձնահատկությունների հետ: